

"Proletarec" je delavski list za misleče čitatelje.

PROLETAREC

OFFICIAL ORGAN JUGOSLAV FEDERATION, S. P.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

GLASILLO
PROSVETNE
MATICE J.S.Z.

ST. — NO. 1346.

Entered as second-class matter, December 6, 1931, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3d, 1879.

CHICAGO, ILL., 29. JUNIJA (JUNE 29,) 1933

Published weekly at

LETO — VOL. XXVIII.

DELAVCI SE MORAJO SAMI ORGANIZIRATI

NAMEN VLADE JE POMAGATI INDUSTRIJI, NE PA UNIJAM

Rooseveltov "car" industrije izpustil mačka iz vreče.
— Zveze tovarnarjev določajo minimalno plačo

VODITELJI Ameriške delavske federacije, ki so upali, da jim bo nova postava za kontroliranje industrije pomagala organizirati delavce v uniji, so za eno zmoto bogatejši. Hugh S. Johnson, ki ga je Roosevelt imenoval za načelnika komisije, katera ima po določbah nove postave kontrolirati industrijo ter delovne razmere v nji, je poklical dne 20. junija predse zastopnike časopisa in jih med drugim zagotovil, da vlada ne bo igrala vlogo unijskega organizatorja. To je kajpada zelo ugajalo kapitalistom, ne pa odbornikom A. F. of L. Novi zakon namreč med drugim določa, da morajo delodajalci delavcem dopustiti kolektivna pogajanja, in da se jim pri organiziranju za skupne dogovore ne sme krativi svobode. Te določbe se je tolmačilo, prvič, da je Rooseveltova administracija za organiziranje delavcev v unije, in drugič, da je za svobodne, ne pa za kompanijske unije.

To so pač določbe na papirju, toda ako se hočejo delavci organizirati, morajo to storiti sami, kajti vlada jim ne bo pomagala ustavljati unij, ali jih protektira v organizacijskih aktivnostih pred delodajalci. Hugh S. Johnson, ki govorí v imenu vlade, je omenjene dne ameriški javnosti izjavil:

"Mi ne bomo dopustili, da se bi to administracijo izrabljalo kot sredstvo pri organiziranju delavcev v katerikoli industriji." To je jasna izjava in delavci si jo lahko zapomnijo ter izvajajo konsekvenčne. Bilo bi pač žalostno, če bi kapitalistična vlada res postala zaščitna unija, kajti to bi le pomnilo, da bi vse delavske strokovne organizacije postale v praksi kompanijska unija.

Ko so časniki Johnsona vprašali, kakšnih koristi pričakuje od delovanja nove postave, jim je odgovoril, da ne ve da nič ne oblubi, kajti obljubovanje je bilo že nič koliko vseskozi to depresijo.

Novi zakon določa, da se morajo podjetja vsake panoge industrije združiti in se med seboj domeniti, kako si porazdeliti produkcijo, dalje se spoznameti za dolgost delavnik, ki mora biti v vseh podvezjih vsake posamezne stroke enak, in dogovoriti se morajo tudi, kolikšna naj bo minimalna plača za njihove delavce. Dogovor morajo nato predložiti vladni industrialni komisiji pod načelstvom omenjenega H. S. Johnsona, ki ga odobri, zavrne, ali pa predlaga spremembe.

Bombažna in tekstilna industrija sta že predložili svoj sporazum, v katerem predlagata minimalno plačo za delavce v svojih obratih od deset do enajst dolarjev na teden.

Johnsona so časniki vprašali, če smatri, da plača za zadržno v sedanjih razmerah, toda določenemu odgovoru se je izognil z izjavo, da je industrialni zakon zelo elastičen in se bo vprašanje plač že kako ureido.

Tudi tovarne za izdelovanje cevi so že predložile svoj sporazum vladni v odobritev. Med

DIVIDENDE ŠE ZMEROM VIŠJE KOT PRVIH 7 LET PO VOJNI

V prvih petih mesecih tega leta so kompanije izplačale v dividendah svojim delničarjem blizu devet sto milijonov dolarjev, ali le malo manj, kot v isti dobi leta 1927 in 1928, ko je bila "prosperiteta" že visoko na lestvi.

V prvih petih mesecih leta 1926 so izplačale za dividen-

štiri sto milijonov manj, kot v istem času to leto. Vseskozi od konca vojne pa do leta 1927 so bile dividende manjše kakor letos, dasi takrat ni bilo niti sence sedanje krize.

Dividende so iztisnjene ne iz papirnatih delnic, nego iz življenske moči delavcev in farmerjev, ki producirajo in

Močno gibanje,

ki je zgrajeno na

socialistični moral,

je najboljša garancija za varnost vaših podpornih organizacij in drugih delavskih ustanov.

Otvoritev vodne poti med Chicago in New Orleansom

Prošli teden je bila uradno otvorjena nova vodna pot, ki veže Chicago z New Orleansom ob Mehniškem zalivu. Zdaj lahko vozijo barke tovor v Chicago in iz Chicago v Pdorijo, Pittsburgh, Minneapolis in St. Paul, v Kansas City in sploh vsa mesta, ki so zvezana s tem sistemom vodnih poti v skupni dolžini 9.000 milij. New Orleans je njih morski pristanišč. Iz Chicaga vodi takozvani drainage

kanal, ki je zgrajen do Lockporta pri Jolietu, naprej tvori zvezo reka Illinois, in nato reka Mississippi do morja. Cikaski okraj je potrošil za zgraditev drainaga kanala \$75.000.000, in država Illinois ter zvezna vlada za reguliranje vodne poti od Jolieta do Rockforda \$27.500.000. Gornja slika prikazuje pristan v Jolietu. Promet se je pomaknil pričel leta 1930.

FAŠISTIČNA VOJNA PROTI SOCIALISTOM V NEMČIJI

Nemška socialistična stranka je moralna po 60. letih spet premestiti svoj stan v inozemstvo. Vzelo je precej let, predno so bile Bismarckove protisocialistične postave premagane. Kako takrat proti "železnemu kancelarju", tako ima nemški delavstvo tudi sedaj pred seboj težke boje. Vzelo bo veliko napora in žrtev, predno bo Hitlerjeva diktatura premagana.

V inozemstvu so bili nemški socialistični krogi na vodstvu stranke vsled svoje taktike poslednjih tednov zelo kritizirani in obsojala jih je tudi ekskurziva delavske-socialistične internationale. Prizadevali so se namreč, da bi se ohranili na površju kot stranka tudi v Hitlerjevi Nemčiji. Ker pa se je to izkazalo za neizvedljivo v ogled brutalni diktaturi fašizma, se je ekskurziva nemške socialistične stranke odločila za podzemsko revolucionarno taktiko in svoj glavnih laži, ki jih troši Hitlerjeva propaganda, na katero pa ni dovoljeno v Nemčiji nikomur dogovarjati. Vsled tega je med delavstvom veliko zbegnost, kar je v prilog sedanjih vlad. Hitlerjeva cenzura ga vsled tega ne bo mogla zaseči. Oba lista se bo tajno širilo v Nemčiji, posebno pa letake.

3. Novo centralno glasio nemške socialno demokratične stranke je tednik "Vorwärts", ki izhaja v Karlovih Varih na Češkem. Ustanovila si je tudi dnevnik, "Deutsche Freiheit", ki izhaja v Saarbrückenu, v Saarskem bazinu, ki je bil po vojni Nemčiji odvzet in je pod kontrolo lige narodov in Francije. Hitlerjeva cenzura ga vsled tega ne bo mogla zaseči. Oba lista se bo tajno širilo v Nemčiji, posebno pa letake.

4. Otto Wels, nemški socialistični vodja, je v začetku ma-

ja sporočil odboru delavske-socialistične internationale, da se je preselil v Saar, ker mu v Nemčiji ni bilo mogoče delovati. V pismu pojasnjuje svoje izjave v zbornici in kampanjo laži, ki jih troši Hitlerjeva propaganda, na katero pa ni dovoljeno v Nemčiji nikomur dogovarjati. Vsled tega je med delavstvom veliko zbegnost, kar je v prilog sedanjih vlad. Hitlerjeva cenzura ga vsled tega ne bo mogla zaseči. Oba lista se bo tajno širilo v Nemčiji, posebno pa letake.

5. Nemška vlada je dne 22. junija prepovedala socialistično stranko in legalizirala konfiskacijo vse njene imovine, zapadlena v tiskarnah, knjigarnah, domovih, zadružah in gotovini. Za vzrok prepovedi navaja Hitlerjev notranji minister to, da socialistična stranka nadaljuje z ruvarenjem proti državi.

6. Dne 23. junija je Hitlerjeva policija aretirala socialistično stranko in legalizirala konfiskacijo vse njene imovine, zapadlena v tiskarnah, knjigarnah, domovih, zadružah in gotovini. Za vzrok prepovedi navaja Hitlerjev notranji minister to, da socialistična stranka nadaljuje z ruvarenjem proti državi.

7. Dne 21. junija je udrla fašistična milica v stanovanje socialističnega poslanca in bivšega voditelja strokovnih u-

KLARA ZETKIN MRTVA

Dne 19. junija je umrla v sanatoriju blizu Moskve znamenita nemška revolucionarka

KLARA ZETKIN.

Klara Zetkin, stara 76 let. Dasi je bivala od 1. 1924 naprej največ v Rusiji, so jo nemški komunisti vseeno volili v državni zbor, v katerem je bila do fašističnega puča.

S svojim revolucionarnim delom v socialističnem pokretu si je pokojnica pridobila svetovni sloves. Po vojni je postalna komunistka, toda vsled svoje visoke starosti se je le malo udejstvovala.

Seja soc. eksekutive

Dne 2.—4. julija bo v Readiingu, Pa., zborovala eksekutiva ameriške socialistične stranke.

Eksekutiva delavske-socialistične internationale sklicuje konferenco zastopnikov vseh pridruženih delavskih strank, ki se bo pričela 21. avgusta v Parizu. Trajala bo štiri do pet dni in razpravljalna o strategiji in taktiki v mednarodnem delavskem gibanju z ozirom na naraščajoče fašistične reakcije.

8. Stevilo jetnikov v koncentričnih taborih se naglo veča. Vlada je prisilila premožnejše jetnike, da plačujejo stroške vzdrževanja za vse. Dne 22. junija je bil poleg mnogih drugih socialistov aretiran in odgnan v jetniški tabor Herman Leudemann, bivši governer spodnje Šlezije in socialistični vodja. Gnali so ga skozi dolg špalir fašistične milice, ki ga je tolkla in zaamensovala.

9. Nad Berlinom se je 22. junija pojavit aeroplani iz inozemstva, na sodih in zborih se to poletje veliko razpravlja o prejšnjih in novih metodah, o napakah v taktiki in strategiji nemškega delavstva in o polnoma novi orientaciji, ki je po mnenju mnogih potrebna, da bo fašistični reakciji nevarna.

10. Nad Berlinom se je 22. junija pojavit aeroplani iz inozemstva, na sodih in zborih se to poletje veliko razpravlja o prejšnjih in novih metodah, o napakah v taktiki in strategiji nemškega delavstva in o polnoma novi orientaciji, ki je po mnenju mnogih potrebna, da bo fašistični reakciji nevarna.

JEČE IN KAZNI SO LE ZA MALE KRŠILCE

MULTIMILIJONARSKI bankir Charles E. Mitchell, do ne davna predsednik National City banke, ki je ena največjih na svetu, je bil po šestih tednih obravnave oproščen obtožbe, da je ogoljufal Zed. države. Porotniki so se po končani sodni razpravi dolgo prerekali in nato soglasno sklenili, da Mitchell ni dolžan vladiti Zed. držav okrog milijon dolarjev na dohodninskem davku. Po razglasu sklepa porote so bankiru vsekrižem čestitali, ta se je ves solzan zahvalil porotnikom, toda porotniki so kmalu začutili, da so storili nekaj grešega ter so se hitro in na skrivajo razkropili.

Bankir Mitchell je bil od zveznega pravnika obtožen, da je ogoljufal zvezno vlado za \$850.000 na dohodninskem davku. Na obravnavi je vladni tožitelj dokazal, da je imel Mitchell l. 1929 \$3,466,324 dohodkov, poleg pa je dobil še od svoje banke \$666,666.67 "predujema", torej skupaj v enem letu nad štiri milijone dolarjev dohodkov, ali več, kot pa zaslubi v enem letu 205,000 delavcev, ako prejemajo po \$20 na teden. Všečki družine teh delavcev, je imelo okrog 600,000 ljudi manj dohodkov, kakor pa en sam milijon. Vzlio temu ni piačal l. 1929 in 1930 nikakega dohodninskoga davka, medtem ko so ga morali plačati vsi delavci in drugi mali ljudje, katerih dohodki znašajo od poldrag tisoč do dva tisoč petsto dolarjev in več.

Mitchellov zagovornik (imel jih je mnogo in najdražje) je klical poroti: "Čemu bi si izbrali za žrtve ravno Mitchella? Mar je on edini med bogataši, ki manipulira z računi, da se izogne davkom?" Porota je poslušala in ubogala, ker ni v znenju moči, da bi obsodila multimilijonarja. Kdove, morda dobre za svoj "pravorek" celo nagrade! Mitchell in Morgan sta izdala milijone dolarjev, kot je dokazala senatna preiskava pred par tedni, visokim demokratičnim in republikanskim uradnikom, za njima že storjene usluge, in za usluge, ki jih njegovemu finančnemu carstvu še imajo storiti. Zelo mogoče je, da tudi na porotnike ne pozabijo.

Kongres je v prilog bogatašev svoječasno sprejel zakon, ki jim dovoljuje od čistih dohodkov odsteti izgube pri delnicah. Zato je Mitchell l. 1929 prodal svoji ženi nad 18,000 delnic svoje banke, kar mu je prineslo nad dva milijona dolarjev "izgube". Zvezni pravnik je dokazoval, da ni napravil niti centa izgube pri tej transakciji, kajti takoj po končanem davčnem letu si je dal vse te delnice prepisati nazaj po isti ceni. Vsa transakcija je bila izvršena na papirju med njim in ženo zeno znamenom, da bi v davčnem poročilu svoje čiste dohodke potopil z "izgubami". Enak proces je izvršil l. 1930. Hooverova administracija je molčala, ker je bankir Mitchell ne le dajal visoke vseste v kampanjski fond republikanski stranke, nego je pripomogel k dohodkom brez truda mnogim visokim vladnim uradnikom.

Demokratska administracija si je vsled političnih ozirov zažeala maščevanja nad par velebankirji, in zagovornik Davis, ki je bil leta 1920 kandidat demokratske stranke za predsednika, je vsled tega vpraševal, čemu si izbrati le Mitchell (republikanca) za žrtve!

Zvezna vlada obravlja z deficitom že dolgo, ker ji tisti, ki bi davek lahko plačevali, vsekrižem goljufajo, reveži pa ne zmorejo vsega davčnega bremena. In če ogoljufa zvezno vlado za nekaj dolarjev davka revež, je prosekutiran kot zločinec, končno je kaznovan in plačati mora vrhutega še dvojno vsoto davka.

Mitchell, ki bi moral na podlagi dognanih, potrjenih in s pričami od obeh strani potrjenih računov, plačati samo v enem letu blizu milijon dolarjev davka od svojih dohodkov, pa je oproščen in vsled tega ne dolguje vladni ničesar.

Za socialiste ni izbegavanje kapitalistov davčnim obveznostim nič novega in ničesar nepojmljivega. Kapitalist hoče profit, še več profit in še več milijonov imovine. Ko doseže enkrat eno milijardo, zahteva od svojih ljudi, da mu spravijo skupaj drugo. Čudno pa se zdi socialistom to, kako da ljudstvo, ko enkrat take goljufije izve, se vseeno prepušča vlado Morganovim in Mitchellovim agentom. Bo pač treba še veliko agitirati in učiti bedno rajo, da bo spoznala svojo zmoto in potem pomagala rešiti sebe in druge iz pekla sedanjih zločinstev, izkoriscenja in bede.

Izredna konferenca strank socialistične internacionale

nemu fašističnemu nacionalizmu, ki je zavel po Evropi.

Obsojeni črnci v Alabami dobe novo obravnavo

Sodnik James E. Horton v Alabami je na priziv zagovornikov zamorca Heywood Pattersona, ki je bil že dvakrat obsojen v smrt, obsodbo razveljavil in dovolil Pattersonu in ostalim obožencem novo obravnavo.

Zavedno organizirano delavstvo vseh struj, ki se je borilo proti obožbi, ker je bila storjena krivčiva in le vsed plemenski predsednik, brez dokazov o krivdi, je tega učinkovito veselo. Obramba bo storila vse v svoji moči, da se Pattersona oprosti, in če se ji to posreči, bo obožba avtomatično umaknjena tudi proti ostalim žestim zamorcem, ki so že radi iste obdobje.

</div

PROLETAREC

List na interesu delavskega ljudstva.

Izhaja vsak četrtek.
Indija Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba,
Chicago, Ill.

Glasilo Jugoslovanske Socialistične Zveze
NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00;
za pol leta \$1.75; za četrt leta \$1.00.
Imenoslovno: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu naj-
pozneje do pondeljka popoldne za priobčitev
v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Thursday by the Yugoslav Workmen's
Publishing Co., Inc.
Established 1906.

Editor Frank Zalk
Business Manager Charles Pogorelec

SUBSCRIPTION RATES:
United States, One Year \$3.00; Six Months \$1.75;
Three Months \$1.00.—Foreign Countries, One Year
\$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC
2629 W. 26th ST., CHICAGO, ILL.
Telephone: Rockwell 2864.

546

Za obnovitev socialistične stranke v Jugoslaviji

Med socialisti v Jugoslaviji traja že več tednov diskuzija o sugestiji za obnovitev socialistične stranke. Sprožil jo je dr. Živko Topalović. Njegovi članki o tem vprašanju so dobili velik odmev ne samo v Jugoslaviji, nego tudi v inozemstvu.

Socialistična stranka Jugoslavije je bila razpuščena zaenzo z drugimi strankami v državi s proglašitvijo diktature 6. januarja 1929. Od tedaj so bile dovoljene le strokovne organizacije in tudi bivši opozicijski časopisi, ako so pisali v soglasju odredb diktature. Delavske organizacije niso smele in ne smejo niti zdaj priprijeti shodov, ne predavanj o političnih problemih v Jugoslaviji. Kulturno delo v socialističnem smislu je bilo zavrnito.

Na pritisk iz Francije, ki je zaščitnica Jugoslavije, in pa vsled notranjega položaja, je začela jugoslovanska diktatura pred dobrim letom popuščati v nadu, da napravi v inozemstvu vtis, da je v Jugoslaviji režim nasilja odpravljen, in pa da pridobi Hrvate za mirnejšo politiko v okvirju Jugoslavije. Ampak zunaj javnost se ni pustila preslepi in hrvatski separatist Aleksandrov diktatorski režim ni pomiril. Volitev v takozvanem parlamentu so bile farsa, kakor slične volitev v Mussolinijevi Italiji.

Vsled potrebe, ki jo narekuje zunanja politika države, oziroma njeni odnosaji s Češko in Francijo, pa je vlada v Beogradu napravila par migljajev, da se bo "demokratizala", oziroma, da bo dopustila legalno opozicijo. Že lani je objavila zakon, ki dovoljuje ustanovitev novih strank; ampak zakon ima temeljite možnosti: vsaka nova stranka mora biti razširjena po vsej državi, z organiziranimi postojankami povsed in dobiti mora v vsaki banovini določeno število podpisov ter jih predložiti vladni zaenzo s svojim programom. In še ena vlastna tako stranko in njeni namene odobri, sme začeti poslovati.

Nekateri bivši socialistični voditelji so zaenzo z dr. Topalovičem za obnovitev socialistične stranke, bodisi pod prejšnjim, ali po njih mnenju še boljšem, s spremenjenim imenom. Drugi se protivijo, češ, boljše je ne delati, kot pa delati politično v opoziciji, ker ne bi mogla postati resna opozicija.

Socialisti na Češkem in v Franciji tudi žele, da se stranka v Jugoslaviji obnovi zaradi ravnovesja v prilog demokracije. Slovenski socialist Arh v mariborski "Delavski politiki" pa piše, "da popolnomu nič ne pomaga obnavljati politično stranko, ki bo imela lep program, in v njem zapisano socialno zaščito in smernice za uveljavljanje političnih pravic delovnega ljudstva, dokler ne bo svoboda tiska in govoru toliko zajamčena, da bo lahko vsak državljan povedal to, kar ga boli. Stranko imeti, pa ne smeti povedati, zakaj je delovno ljudstvo nezadovoljno in kaj hoče, se pravi delati slamljatoga moža, ki mu nihče ne more vdihnilj življenja."

Vprašanje obnovitev stranke je torej za jugoslovansko socialistično delavstvo izredno važno. Važno zato, ker je v naprej težko vedeti, da li bi bil tak korak v sedanjih okoliščinah koristen, ali pa bi končno delavski stvari in socialističnemu gibanju le škodoval.

Ako je večina za obnovitev, pade nanjo odgovornost, da udahne obnovljenemu gibanju socialistično dušo v vsakem oziru. Ko hitro bi se novo stranko izrabljalo ali porabljalo za nekako kamoflažo, češ, v Jugoslaviji spet vlad demokracija, ali za namene zunanja in notranje politike vlade, bi bil namen obnovitev zgrešen in stranka ne bi bila socialistična, ampak le slepilo. Zagovorniki obnovitve pravijo, da take stranke nečelo. Odvisno je, če bo njihova volja dejana od prisika, ki ga bo izvajal režim s svojimi izjemnimi zakoni in cenzuro. Nekateri dvomijo in svare pred prenagljenostjo. Mi soglašamo z njimi. Ako režim v Beogradu temeljito ne popusti v svoji diktaturi, je zdrav razvoj delavskega političnega gibanja v legalnem smislu v Jugoslaviji nemogoč. Stranka, če jo obmove, bo le revno vigitirala, kakor rastlina kje v neprestani senči, ki hrepeni po soncu, da si bi dal življenje.

"Novega deala" ne bo brez stavk

V tekstilnih tovarnah v Pensylvaniji in drugod po vzhodu plačujejo delavkam in delavcem od dva do deset dolarjev tedensko. Valed nesnosni razmeri so nastale stavke, ki katerih pa je kapitalistični darsopis po navodilu svetih bosov močelo, dokler ni posledila vmes žena pensylvanskega guvernerja Pinchota; postavila so je namreč parkrat na čelo stavkarjev v partii in s tem povzročila "senzacijo". Vidite jo v sredini na tej sliki. Spodaj na desni je načelnica ženskega oddelka v delavskem departmaju države New York, ki se tudi prisla na podlagi novega nizvyskiškega zakona maksimalnih plač za ženske in otrocke, da se tekstilno kompanije v New Yorku prisli uvesti človeške razmere.

BREZ POSEBNEGA NASLOVA

"Žalbog, da mora priti do takih vah zaenzo s konzulom Kolombatovičem, s katerim sta bila v sporednih skupino označevana?

Isti Radnik dolži socialiste v SNPJ, da so jednotno zavlekli v akcije jugoslovanske vlade v Ameriki. To kajpa ni res, res pa je, da so sodelovali v akcijah jugoslovanskih vladnih agentov tisti ljudje iz SNPJ, na katerih sta agitirala Radnikova urednika Fišer in Lojen in trošila za takoj neradničko agitacijo denar, ki so ga prispevali hrvatski delavci v delavske namene, ne za konzulove!

Wm. Rus, glavni tajnik SSPZ, je na konvenciji SNPJ v svojem pozdavnem govoru toplo priporočil idejo združitve. Frank Somrak se je pri tem najbrže spomnil na čase, ko je Victor Skubic s svojimi pomočniki SSPZ na stroške članstva preprečil s sodno prepovedjo združitev v skupinah s pevskim klubom Danica pridobil eno igro in se pripravljajo za dirko.

Po zaključku zadnje konference podajajo razni zastopniki pregledna poročila o delovanju v njih naselbinah in opisujejo izčrpavo razmežitev za bodoče delovanje.

Sodruginja Mahnič poroča, da so v Waukeganu ustanovili angleški odsek kluba, ki priljubi dobro napreduje. Sodrug Stih omenja, da so skupno s pevskim klubom Danica pridobili eno igro in se pripravljajo za dirko.

In Rev. Urankar odgovarja: "Če je Mr. Grdina zaspal, mi ne bom!"

Dan zavednega jugoslovanskega delavca v Chicagu bo 2. julija v Pilsen parku na prireditvi socialistične stranke.

Komunistična podpora organizacija International Workers Order je imela prošli teden v Chicagu svojo drugo konvencijo. Udeležilo se je 618 rednih in 32 brataskih delegatov. Redni delegati v glavnem odborniki so zastopali 35,000 članov. Na konvenciji je bilo veliko pompa, po pravu takoj v Slovenski delavski podporni svezbi bil veliko bolj na mestu in res šel naprej "z duhom časa". Zato biva SDPZ danes nima nikakoga problema, ker je varno združena, in ker se je združila v pravem času.

W. N. Miloševič, bivši fračiškan iz Dalmacije, ki je prišel v Ameriko vojni, je izdal knjigo v obliki revije z naslovom "Slav". Pridjal jo je v naslovu v reklamne nameže k čaka svetovni razstavi in pravi, da bo kmalu izdal predelan izdajo. Miloševič je eden vabilci, ki izdajajo liste in revije edino zaradi oglaševanja. Zato je vse, kar publicira, brez iskrenosti in brez jedra. Poglavlje o ameriških Slovencih ima naslov "Slovene and Slovene National Benefit Society" in pa vse polno "also". Pojemo, predavamo, beremo, tiskarne imamo v veliko časopisov—drugače pa je Slovenija onokraj pretežno agrikultura dežela z majhnimi mesti in še manjšimi tovarnami v njih. Iz vse knjige veje buržavni, bizični duh— in lov za oglasi! Kdor hoče res kaz izvedeti o Slovanih v Ameriki, si bo moral poiskati boljše vire.—K.

Socialisti so za dostojne plače in človeške delovne razmere. Ampak bo za plače ni edini in glavnici cilj ter namen socialističnega boja. Tega prepuščajo koristolovskim "delavskim" voditeljem v unijah, ki so valed svojega "edinega cilja" za plače zagazile pod klobuk raketirjev. Ako bi bilo ameriško delavstvo pametno, bi nehalo misliti v mejah osebne sebičnosti ter se bi namesto tega oprijelo idealom in dela za skupno dobro, da bi vsi imeli dostojne plače in da bi vsi delali v človeško vzdržljivih razmerah.

"Kako socialisti varaju masu". To je naslov članka v Radniku, kateri namiguje, da čakaški slovenski socialisti sodelujejo z režimom pri pripravah za Jugoslovanski dan na svetovni razstavi 2. julija. Slovenski socialisti v Ameriki niso še nikdar nikjer sodelovali pri pripravah konzulov in njihovih pomagateljih. Sodelovali pa so mnogi izmed tistih, ki so danes najbolj drevje v "Radniku". Npr. Fr. Japich je oglašal za predsednika slovenskega shoda, na katerem naj bi protestirali "proti režimu jugoslovanskemu dnevu in socialistički demagogiji".

Ampak samo jedno pitanje: Ali ni to tisti Japich, ki je pel v zboru na slavnosti, katero je aranžiral jugoslovanski generalni konzul v Chicagu, in nje stroški pa so bili plačani z denarjem delavcev iz kmetov v Jugoslaviji? I jo dva pitanja: Ali ni ta Japich celo podljudski priredbi? Alli nastopi tudi na drugih prireditvah?

Joseph Sney.

Iz Bridgeporta, O.

Delavske razmere so se v tem okrožju obrnile nekoliko na bolje, največ v železni industriji. Koliko časa bo to trelo, nihče ne ve. Delobe le izčenu delavci.

Premogovniki zelo malo obratujejo. Med rudarji je v teku kampanja za zopetno organiziranje v U. M. W. of A. Shodi se vrše vsak dan.

V jeklarnah U. S. S. trusta ustanavljajo kompanijsko unijo.

SNPJ je izgubila po krivični konvenciji tri delovne odbornike, nareče Aleča, Novaka in Lotriča. Če bi delegati razumeli, čemu je bilo proti našim sodelugom toliko hujševanja, se ne bi pustili premotiti. Še par takih izgub, pa bo SNPJ v svojem vodstvu prav tako malo delavsko kot so druge konservativne organizacije. Delo pionirjev bi bilo s tem zavrneno in potepetano. Sodrug, pazite sedaj, dokler je še Joseph Sney.

Proračun Chicaga

Proračun mesta Chicago za

tekoče fiskalno leto znaša 122 milijonov dolarjev.

APISNIK KONFERENCE KLUBOV JSZ IN DRUŠTEV PROSVETNE MATICE JSZ

dan 14. maja 1933.

Tajnik konference sod. Anton Garden otvoril sejo ob 9.30 sjetrju. Za predsednika konference izvoljen sod. Fr. Puncer. Zapisnik waukeganske konference srejet brez poravka.

Za zapisnikarja te konference izvoljen sodr. Novak od kluba št. 37, Milwaukee.

Tajnik Garden prečita imena poznanih zastopnikov. Navzoč so slediči od klubov JSZ: št. 1, Fr. Aleš, Chas. Pogorelec; št. 37, J. Rožič in Joe Radelj; angleški odsek št. 37, Anna Milnar in Ant. Kamnikar; št. 45, Anna Mahnič; št. 180, A. Jeršin in Leo Milnar; št. 235, Fr. Stih. Prospekt matice: Društvo SNPJ: št. 1, Fr. Aleš; 16, L. Alper in Fr. Poličnik; 104, A. Demšar in Fr. Matkovič; 119, Anna Mahnič, 192, Elsie Prislani in Mary Shuler; 102, Chas. Pogorelec; 344, Fr. Stih; 559, J. Rak in J. Kopach; 234, John Sem; 584, Fr. Schneider. Sam. dr. Vijoša, Joe Vidmar in L. Ambrožič; Citalnica SND, Waukegan, A. Velkovrh; Ženska zadružna zveza, Waukegan, Anna Mahnič; dr. Bled št. 19 JPZS, Fr. Puncer in Mary Schuler.

Sodrug Kamnikar poda kratko počitilo glede kontinentalnega kongresa v Washingtonu, kateremu sledi dalsja rasprava.

Sprejet predlog, da se vrši prihodnja konferenca v Sheboyganu in sicer enkrat mesečno oktober.

Volitve: Sodrug R. Novak izvoljen na tajnik Konference. Zastopniki v naselbinah: West Allis, Jersey; Milwaukee, Poličnik; Chicago, Rak; Waukegan, Mahnič; Sheboygan, Stih; za žensko gibanje v Milwaukee, sorginjina Schuler.

Sodrogu Gardnu se nalaga, da pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Konferenca zaključena ob 3. uri pop.—Frank Novak, zapisnikar.

Poletne aktivnosti kluba

št. 1 JSZ

Chicago, III. — V tem poletju klub

št. 1 zoper sodeluje s soc. stranki pri aranžiraju njenega piknika 2. julija, na katerem bo delalo precej naših članov in članic. Dalje bo sodeloval pri prirejanju pouličnih shodov, ki se bodo vršili vsake četrtki popravno.

Sodrogu Gardnu se nalaga, da pripravi referat za prihodnjo konferenco.

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj strankine gibanje v posledicu delavščine kontinentalnega kongresa."

Chičago, Ill. — V tem poletju klub pripravi referat za prihodnjo konferenco. Predmet: "Polozaj

War Debts and the Economic Conference

President Roosevelt knows that the war debts will be revised, and everybody else knows it, but Americans prefer to sink their heads in the sand like an ostrich and pretend that they can't see it.

Ramsay MacDonald tried to inject the war debts question into the world monetary and economic conference knowing that it could not be done. It could not be done for the sole reason that Uncle Sam would not stand for it, and Ramsay knew that. But he succeeded in stirring up the question, which was no doubt all he hoped to achieve.

Uncle Sam made it plain from the beginning of the earliest inception of the world monetary and economic conference—that the war debts were not to be discussed.

A move was made, in February, 1932, to call an international conference at Lausanne, and the United States was invited to sit in. This country declined to do so, because of the probability of getting entangled in negotiations regarding reparations and debts.

As the object of the proposed Lausanne conference was to scale the reparations, the European powers were very much interested in having America represented. Disappointed because of the American declination, they proposed that, some time after Lausanne, a world conference be held. This was their way of trying to get Uncle Sam to talk war debts some other time, even though he shied away from Lausanne.

Uncle accepted the invitation to attend a world conference at some later time, but he specifically did it—in an announcement on May 31, 1932—on condition that he would be participating in a conference "for the purpose of considering methods to stabilize world commodity prices," with the understanding that there would not be any discussion of war debts, reparations or disarmament. On the following day, Uncle Sam made still another reservation to the effect that this country would consider the question of tariffs in general terms, but that its delegates could not make any ar-

rangements about specific rates of tariff.

With knowledge of this situation, the interested powers went on and held the Lausanne conference in June, 1932. At that conference the German reparations were at last almost wiped off the map.

Even since then, the powers to whom those reparations had been payable, knowing they were not going to get much more money from Germany, have been persistently urging Uncle Sam to reduce or cancel the debts owed to him. Uncle has always held that the debts owed to the United States had no connection with the reparations question. But he undoubtedly always knew that the war debt question was inextricably mixed with the reparations question, even though he insisted that it was not.

Every nation except the United States would like to have the war debt question brought up at the London conference and disposed of. They are not in a very good position to kick if it isn't done, for, as set forth above, they had due notice that it would not come up. Yet, a single word from Uncle Sam would open up the question, as nobody else would object. The conference could accomplish somewhat more if it were opened up and disposed of.

But the conference would

WHO IS BALBO?

(The Italian Air Minister who will command the fleet of 24 Seaplanes from Italy to Chicago.)

Balbo was instrumental in the killing of Giacomo Matteotti, the famous Italian Socialist deputy, who was murdered in cold blood because he dared to protest against the murder and oppression of Italian workers by Mussolini. Matteotti holds the same place in the hearts of Italians that Abraham Lincoln does in the hearts of all Americans.

Balbo congratulated and protected the murder of the Rev. Don Minzoni, a Catholic priest of Argenta. The Papacy was outraged at this "Crime of Argenta", but now they have made peace with Mussolini and Cardinal Mundelein will celebrate high mass for this protector of assassins.

Balbo was the director of many murders in province of Ferrara. His reputation as a terrorist was so bad

at one time that he was removed as General of the fascist militia. When Balbo sued the "La Voce Repubblicana" for publishing the details of some of the above murders, he lost the suit. This even in fascist Italy!

It is a disgrace that this murderer and terrorist should be received by democratic America as the official representative of the Italian people. This man no more represents the Italian people than Kaiser William represented the German people.

There should be no place in this free country for such tyrants.

This terrorism continues today and we Italian-born American workers, protest against this infamy in the name of Matteotti and all our other murdered comrades. We ask American workers of all races to join us in protesting against reception given to this murderer.

Italian Socialist Federation
Italian League for the Rights of Man.

Those "Heroic" Nazis

The most dramatic subject out of recent history which I have seen was a photograph which was shown me. It was of an old Jew with a beautiful, benevolent face, being dragged through the streets in a small cart, by a hooting, jeering crowd. He sat calm and unmoved, filled with a sweet dignity as triumphant as that of the high-sounding, invulnerable book pages which fire could not burn and which a few days ago put a fiery period to the first phase of the revolution.—Mary Heaton Vorse, in *The New Republic*.

Now Look At It!

Well, we see by the papers that we are off the gold standard, and at once commodity prices and stocks go soaring.

Nothing is said about wages. That's the last thing that goes up.

Gamblers and parasites always come first, except when things take a downward trend. Then wages go first. In other words, wages go down first and come up last.

Did you ask for a reason? Frankly, it's not difficult to explain.

Stock gamblers and parasites think, while the great bulky mass of labor works jigsaw puzzles and sits before a radio listening to the baseball babbles.

Gold standard or not gold standard, there is enough to eat in this country for everybody. Also enough clothes to wear and here are also enough houses to shelter every human being. But in spite of that take a look at what we have done with the country.

Thirteen million idle. Millions on relief rolls. Poverty everywhere. And this is the country we took away from the Indians who were enjoying life.—*The Labor News*.

A Socialist Picnic In Cleveland Sunday

The Socialist Party of Cleveland will hold its annual picnic Sunday, July 2, at Pintar's farm. To get there, take a St. Clair—Nottingham Street Car to the end of the line. From here a bus, provided by the picnic committee will take you to the picnic grounds free of charge.

The afternoon's program includes several singing societies who will entertain, sport events, open to anyone wishing to participate and a number of speakers to address the picnic. Prizes will be given to the winners participating in the various sport games. The Lyon Tailors donated a suit of clothes which will be given as a prize. Tickets for this prize will be given away free at the ground entrance.

This affair will not only be a picnic, but also an Anti-Fascist meeting against Hitler and his regime in Germany and other Fascist dictatorships in Europe. All comrades are urged to boost this affair, invite their friends and help in every way possible to swell the attendance.

Refreshments will be plentiful and good music for free dancing has been provided for. Everybody is invited.—Christine Elersich, Cleveland, O.

The Industrial Control Bill

By NORMAN THOMAS

The Industrial Control Bill is law. Whatever happens, that law is the final death-warrant of the paralyzed old laissez-faire capitalism. The new law is full of dangers and possibilities. For labor it offers hope of collective bargaining on terms which will assure shorter hours and higher wages per hour. To labor it is a challenge to organize effectively to capture the power of the state which now becomes a dominant factor in the industrial life of the workers.

The obvious danger is lest collective bargaining be carried on through company unions or through paper unions. There will be a real temptation for so-called labor leaders who cannot organize unions by their own effort to form an open or tacit partnership with the bosses to get recognition from the government in drawing up collective agreements.

It is idle to say that this danger is imaginary in a country where already there have been signs of willingness by some labor leaders to make collusive use with employers of political power and even the injunction. A still more subtle danger is that the bill will make the workers industry-conscious rather than class-conscious.

In pre-Nazi Germany the workers had rights somewhat similar to those guaranteed by this bill, and it is the testimony of at least two thoughtful German Socialists who have recently talked to me that the consequence was disastrous on labor's morale and on true prosperity. Coal miners, for instance, bargained with the employers for higher wages. The employer said: "We'll give you higher wages, but we'll have to have higher prices."

Labor lacked time and the facilities to examine the elaborate financial reports of the bosses. Besides, under capitalism it is true that there are such wastes of fixed charges to absentee owners, etc., that marginal mines or marginal industries have to have a high price to operate. Hence workers and bosses got together. The workers got some pay rise; the bosses got a bigger price rise which they passed on to the mass of work-

ers. Only the strongest sort of campaign to organize the unorganized, industrially and politically, will make genuine headway against these dangers. There must be a consciousness of labor's solidarity. This means, ideally, one strong federated labor body—not dual unions.

Much of the future of the Industrial Control Bill will depend upon the personal which administers it. That personnel does not command complete confidence. There is a lot of

Morgan and Baruch influence around the whole business. Far and away the worst thing is the announcement that John J. Leary, Jr., has been chosen by General Hugh Johnson to interpret the publicity of his organization from the labor viewpoint. Leary has ridiculed every Socialist and progressive idea. He was actually in the Hoover-Doak inner circle. Yet somehow, perhaps through the protection and friendship of Gerard Swope, he is moved over to this new position.

SEARCHLIGHT

by
DONALD
J.
LOTRICH

Socialist club No. 1 JSF held its regular monthly meeting last Friday night and heard numerous reports. The Cook County Socialists' picnic was stressed and the comrades urged to push the sale of tickets. Because of the SNP Convention no regular session was held in May necessitating the postponement of the Illinois State Convention of the Party and the Continental Congress reports until this meeting. Frank Alesh and Anton Garden were selected to represent the club in Springfield, Ill., at the Illinois Division, Continental Congress Convention on July 22 and 23. The lecture committee promises an interesting lecture following the next meeting.

Beginning with Thursday July 6, and continuing each succeeding Thursday night thereafter, the weekly street corner meetings of our club shall be held at 26th St. and Millard Ave. It is necessary that we appeal to our comrades and friends to attend and take in the different addresses. Cook County has many good speakers this year so that each street corner meeting can be made interesting. It would be advisable to line up the speakers for a month in advance so that we will not have to disappoint the listeners and so that things will go smoothly.

This week it is necessary to comment on the grafting politicians again. We have remarked so frequently that the voters are continuously asleep, that ordinarily nothing further should be said. But since these same voters go right back and commit the same gross errors and mistakes year after year, and term after term, we must counteract these mistakes with publicity, hoping that some day the light may strike thru those darkened corners and awaken the people to the fact that neither the Democrats nor Republicans have any disciplinary measures or rules to stop their high aspirational aspirations. Hundreds of Socialists here and in foreign countries have held positions of responsibility and trust but the Democrats and Republicans or Conservatives or Liberals have yet to show you of a single Socialist found guilty of theft and thievery of public funds. In our country they are uncovered by the dozens and all the scandal and broadcasting connected with the trials and subsequent disclosures seem to have no effect upon the voters. They go blindly back into the voting booths and put back a twin of the confessed crooks.

Chicago has many parks and playgrounds. It has, therefore, many who is to blame for all this? What is the remedy? There is only one proper remedy. Workers should learn to place only honest men into responsible public positions. Who are honest? We have explained that not one Socialist official has ever embezzled funds of a city, state or nation. Hence, the election of Socialists is the best protection against these big hauls. And nobody else is to blame for all these thefts but the people because they haven't yet learned to vote for honesty and justice. All the while they have been voting for dishonesty, corruption and injustice.

Cook County Socialist Picnic at Pilsen Park Sunday, July 2.

The Cook County Socialist Picnic to be held Sunday, July 2, has attracted wide interest among all organizations cooperating for this affair. It will be held at Pilsen Park, W. 26th St and Albany Ave. There are plenty of park benches, shade trees, tables and chairs throughout the park, making it convenient for those wishing to bring their lunches along.

A full afternoon program with dancing in the evening has been arranged by the picnic committee. Sport events will begin at 12:30 with Bohemian, Jewish, Italian and other national groups participating. Ball games between the Yipsels and Young Circle Leagues of Chicago and Milwaukee will be played. Foot races and a gymnastic drill exhibition by the Bohemian Youth group are added attractions on the program. Bohemian, German and Jewish singing societies will also take part in this program.

The principal speaker for the afternoon will be Dr. Franz Soukup, president of the Senate of Czechoslovakia and an official in the Labor and Socialist International. He is in authority on the troubled situation in central Europe upon which he will dwell in his message. His talks in Bohemian and German will be translated into English over an amplifying system. Other speakers are B. C. Vladeck, a noted Socialist speaker from New York, and Roy E. Burton, Cook County secretary.

Through-out the park, concession booths will be scattered where literature, novelties and refreshments can be obtained. In the large dance pavilion a good orchestra will be in service for those wishing to dance. The gates will be opened at 10 A. M., so come early and stay late. The admission is only 25¢ and tickets can be obtained from branch members of JSF, all party members and at the office of Proletarec. All comrades having tickets should try to dispose of as many as they can, invite their friends and do their utmost to help make this picnic a moral and financial success for the benefit of the Party.

'KHAKI SHIRTS' PROMISE TO TAKE OVER GOVERNMENT

A crew of would-be Hitlers, with an eye to future employment by American reactionaries, have established national headquarters in Philadelphia, Pa., and are running a profitable racket. One of several groups which call themselves the Khaki Shirts of America, this outfit alone seems to be making real headway.

They are enrolling at \$2 a head a considerable number of the traditional suckers who want to be in on the ground floor. One half of the enrollment fee goes into the personal pockets of Art J. Smith, founder, commander in-chief, and is his own eyes the American counterpart of Mussolini and Hitler. A further profit is made on the sale of swanky uniforms. Overseas caps are sold at the exorbitant price of 75 cents each.

Armed with Gas Pipes. Smith and his adventures breathe fire and brimstone. They promise to duplicate Hitler's treatment of all radicals, and then as a demagogic bid to all the discontented, promise to hang J. P. Morgan, sweatshop bosses and anyone else unpopular at the moment. As evidence of their intentions toward radicals they go about armed with clubs and short lengths of gas pipe.

Two thousand of them "muscled in" on a veterans' demonstration recently and stole the show. Heading their parade, was Smith, attired in military uniform and a black spiked helmet, reminiscent of a Roman

